

2018

Aanvullend onderzoek Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee

R.J.H. Schröder

Ecologisch Adviesbureau Schröder

11-11-2018

Rapportnummer 1816

Aanvullend onderzoek Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee 2018

Inventarisatie dagvlinders, huismus, rugstreeppad, vleermuizen en zandhagedis
ten behoeve van natuurwetgeving in relatie tot geplande werkzaamheden

Rapportnummer 1816

R.J.H. Schröder

11 november 2018

Opdrachtgever:

Swan Art & Build
Atelier Voor Bouwkunst
De Huisweid 9e
1749 EL Warmenhuizen

Ecologisch Adviesbureau Schröder

Droppersweg 1
7108 BL Winterswijk-Woold
Tel: 0543-564336
E-mail: ecoadvies@planet.nl
l: www.ecologischadviesbureauschroder.nl

Colofon

© 2018 Ecologisch Adviesbureau Schröder, Winterswijk-Woold

<i>Tekst en samenstelling:</i>	R.J.H. Schröder (Ecologisch Adviesbureau Schröder).
<i>In opdracht van:</i>	Swan Art & Build.
<i>Contactpersonen:</i>	J. Swan
<i>Veldwerk:</i>	R.J.H. Schröder.
<i>Foto's omslag en rapport:</i>	R.J.H. Schröder.
<i>Rechten:</i>	De inhoud van dit rapport (in het geheel of in delen) mag, behoudens Swan Art & Build en T. Groot, zonder schriftelijke toestemming van Ecologisch Adviesbureau Schröder, niet door fotokopie, druk of andere middelen worden gereproduceerd.
<i>Bronvermelding:</i>	Citaten uit dit rapport zijn toegestaan met volledige bronvermelding: Schröder, 2018. Aanvullend onderzoek Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee 2018.
<i>Wijze van citeren:</i>	Schröder, R.J.H., 2018. Aanvullend onderzoek Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee 2018. Rapport 1816 - Ecologisch Adviesbureau Schröder, Winterswijk-Woold.

Ecologisch Adviesbureau Schröder is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Ecologie

Inhoud

1. INLEIDING	1
2. ONDERZOEK	3
2.1 Methode	3
2.1.1 Amfibieën	4
2.1.2 Broedvogels	4
2.1.3 Dagvlinders	4
2.1.4 Reptielen	5
2.1.5 Vleermuizen	5
2.2 Resultaten	5
2.2.1 Amfibieën	5
2.2.2 Broedvogels	5
2.2.3 Dagvlinders	6
2.2.4 Reptielen	6
2.2.5 Vleermuizen	6
2.2.6 Overige soorten	8
3. WETTELIJKE CONSEQUENTIES	9
3.1 Amfibieën	9
3.2 Broedvogels	9
3.3 Dagvlinders	9
3.4 Reptielen	10
3.5 Vleermuizen	10
3.6 Overige soorten	10
4. LITERATUUR	11

1. Inleiding

Aanleiding

De heer T. Groot is eigenaar van het terrein aan de Sportlaan 2-4 in Egmond aan Zee. Groot is voornemens om een vervallen recreatieterrein te transformeren tot een zorghotel en hospice in een nieuw in te richten natuurgebied als schakel tussen de noordelijke en zuidelijke duinen. In figuur 1 is de ligging van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee (bron: © Topografische Dienst kadaster).

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming (Wnb) van kracht. Middels deze wet wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Als er plannen zijn om bepaalde handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna.

Daartoe heeft Ecologisch Adviesbureau Schröder op verzoek van Swan Art & Build een dergelijk flora- en faunaonderzoek in 2017 uitgevoerd (Schröder, 2017).

Deze natuurtoets is uitgevoerd in de vorm van een quickscan; een verkennend onderzoek dat in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Daarnaast is beoordeeld of de plannen van invloed zijn op het ernaast gelegen Natura 2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat.

Doel

Het doel van het uit te voeren aanvullende onderzoek is te komen tot een verspreidingsbeeld van en eventuele wettelijke consequenties ten aanzien van amfibieën, broedvogels, dagvlinders, reptielen en vleermuizen.

Leeswijzer

De onderzoeksmethode en de -resultaten worden in hoofdstuk 2 besproken, terwijl in hoofdstuk 3 de wettelijke consequenties aan de orde komen.

2. Onderzoek

2.1 Methode

Swan Art & Build heeft Ecologisch Adviesbureau Schröder gevraagd specifiek om onderzoek uit te voeren naar beschermde dagvlinders en dagvlinders van de Rode lijst, huismus, rugstreeppad, vleermuizen en zandhagedis. Het vervolgonderzoek is opgezet volgens de protocollen van de Particuliere Gegevens leverende Organisaties (PGO's), de door het ministerie opgestelde soortstandaarden of de SNL-basismonitoring.

Hieronder zijn de onderzoekdata van het onderzoek naar amfibieën, broedvogels, dagvlinders en reptielen gesommeerd:

1. 01-04-2018: 07:30-08:14 (14°Celsius, windkracht 1 Bft en 3/8 bewolkt);
2. 11-05-2018: 08:10-09:05 (16°Celsius, windkracht 1 Bft. en 1/8 bewolkt);
3. 04-06-2018: 09:45-10:10 (18°Celsius, windkracht 3 Bft. en bewolkt);
4. 18-07-2018: 08:20-09:46 (20°Celsius, windkracht 3 Bft. 3/8 bewolkt);
5. 31-07-2018: 10:40-11:18 (23°Celsius, windkracht 2 Bft. 2/8 bewolkt en een half uur voor start regen);
6. 13-09-2018: 14:25-15:15 (21°Celsius, windkracht 1-2 Bft. en 2/8 bewolkt).

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied weergegeven.

Figuur 2. Detailbeeld plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee met ligging raai met reptielplaatjes (●) (© Google Maps).

Alle waarnemingen zijn met behulp van de app 'ObsMapp' ingevoerd in een mobiele telefoon van het type Samsung Galaxy S5 Neo met een Android-besturingssysteem en gps-ontvanger. De verzamelde data zijn vanaf de mobiel geüpload naar de site www.waarneming.nl.

Vanaf de volgende bladzijde wordt per soort of soortgroep de onderzoeksmethodiek besproken.

2.1.1 Amfibieën

Er is uitsluitend naar rugstreeppad aanvullend onderzoek uitgevoerd. Hoewel potentieel geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied, komt wel potentieel geschikt landbiotoop voor. Te denken valt hierbij aan steenhopen, boomtakken en -stammetjes, planken, afvalhopen en tegels in de tuin. Daarom zijn deze potentieel voor rugstreeppadden geschikt landbiotopen afgezocht.

2.1.2 Broedvogels

Er is in beeld gebracht waar zich de locaties van voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en functioneel leefgebied (zoals foerageergebieden, slaapplaatsen) van de huismus bevinden.

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

De inventarisatie is tijdens goede omstandigheden uitgevoerd: weersomstandigheden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), moment op de dag (tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend) en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Overigens kan het daadwerkelijke broeden van de huismus ook al in de eerste helft van maart of nog tot en met augustus plaatsvinden, maar het exacte moment is afhankelijk van onder andere de weersomstandigheden.

In verband met de planning van de uit te voeren veldbezoeken naar huismussen, is voor het vervolgonderzoek gekozen voor twee veldbezoeken in de periode 1 april en 15 mei met een tussenperiode van minimaal 10 dagen: 1 april en 11 mei.

2.1.3 Dagvlinders

Het vervolgonderzoek naar dagvlinders heeft plaatsgevonden naar de volgende soorten:

- Bruin blauwtje;
- Bruine eikenpage;
- Duinparelmoervlinder;
- Heivlinder;
- Keizersmantel;
- Kleine parelmoervlinder;
- Kommavlinder.

Speciaal is gelet op potentieel geschikte locaties voor bovengenoemde soorten: het halfverharde gedeelte en de daarbij aanwezige overgangen naar ruigte, struwelen en bos.

De top van de vliegtijd voor de meeste karteersoorten ligt in de maanden juli of augustus. In het plangebied zijn de dagvlinders daarom vooral op 18 en 31 juli onderzocht.

2.1.4 Reptielen

Tijdens het vervolgonderzoek zijn vooral de overgang van het aangrenzende bos naar het halfverharde deel aan de oostzijde en de overgang van struwelen en ruigte naar het halfverharde deel aan de noordzijde onderzocht op het voorkomen van zandhagedissen.

Om de trefkans zo groot mogelijk te laten zijn is gewerkt met de plaatsjesmethode. Dit betekent dat er verspreid in het gebied reptielplaatjes neergelegd zijn (zie gele lijn in figuur 2). Deze plaatjes zijn van bitumen en hebben een afmeting van 40x40 centimeter. Zandhagedissen schuilen hier graag onder tijdens slecht weer (bijv. regen en harde wind) of warmen zich er graag onder op voordat de eerste dagelijkse zonnestralen goed doorkomen (in de 1^e helft van de ochtend). Deze reptielplaatjes zijn tijdens het eerste veldbezoek aan het plangebied uitgelegd. Tijdens ieder dagbezoek zijn de plaatjes gecontroleerd op de aanwezigheid van zandhagedissen.

2.1.5 Vleermuizen

Als basis voor het vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol gehanteerd (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2017). Gezien de locatie en de te verwachten soorten is het aantal van 5 bezoeken voorgeschreven. Hierbij is gezocht naar zwermende vleermuizen in de ochtenduren, uitvliegende en terugkerende dieren in de avonduren en baltende dieren in de nazomer. Eén avond- en ochtendronde zijn gecombineerd door het posten gedurende een gehele nacht. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van de batdetector Anabat walkabout.

2.2 Resultaten

2.2.1 Amfibieën

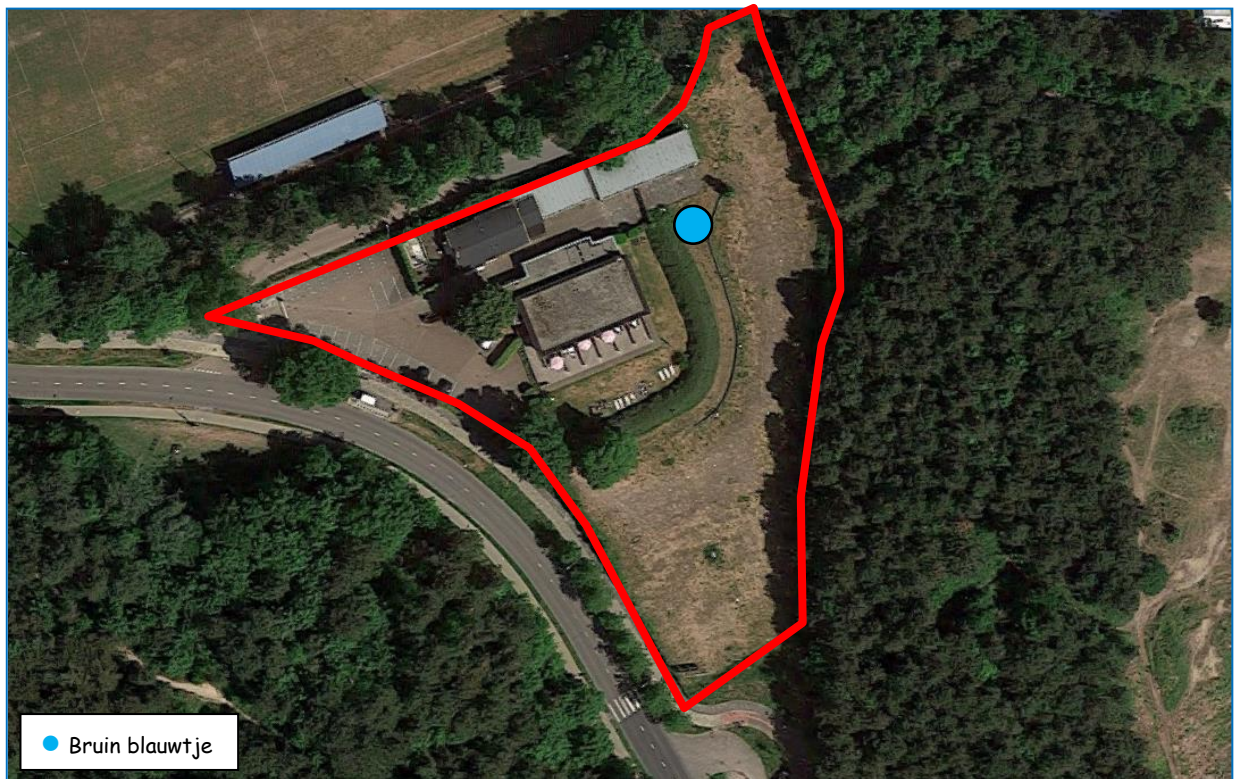
Tijdens het veldonderzoek is uitsluitend de bruine kikker vastgesteld. De bruine kikker is beschermd conform artikel 3.10 van de Wnb. Op 4 juni 2018 werd 1 subadulte en op 13 september 2018 werd 1 adulte bruine kikker waargenomen. Het subadulte dier werd gezien binnen de grenzen van het plangebied op een voormalige staplaats voor caravans. Het adulte dier werd in een ruigtevegetatie net buiten het plangebied aan de zuidzijde tussen een parkeerplaats en het hekwerk van het plangebied.

2.2.2 Broedvogels

Huismussen zijn niet waargenomen tijdens het vervolgonderzoek. Tijdens de veldronden zijn wel territoriale waarnemingen van groenling en staartmees vastgesteld.

2.2.3 Dagvlinders

Tijdens de veldronden is 1 van de karteersoorten vastgesteld. Het betreft het bruin blauwtje. Van deze soort werd op 31 juli werd een bruin blauwtje foeragerend waargenomen direct ten oosten van het appartementencomplex. In figuur 3 is de verspreiding daarvan opgenomen.

Figuur 3. Verspreiding gekarteerde indicatieve dagvlinders plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee (© Google Maps).

Naast het bruin blauwtje zijn ook de volgende soorten vastgesteld: boomblauwtje, distelvlinder, groot koolwitje, icarusblauwtje, klein geaderd witje, klein koolwitje en kleine vuurvlinder.

2.2.4 Reptielen

Zandhagedissen of andere reptielen zijn niet waargenomen tijdens het vervolgonderzoek.

2.2.5 Vleermuizen

Hieronder zijn de bezoekdata van de vleermuisronden gesommeerd:

1. 17-05-2018: > 21:30 uur (13 °C, windkracht 3-4 Bft, 4/8 bewolking en droog);
- 2/3. 28/29-06-2018: gehele nacht (25-13°C, windkracht 2-3 Bft, 1/8 bewolking en droog);
4. 13-09-2018: > 21:30 uur (17 °C, windkracht 1 Bft, 0/8 bewolking en droog);
5. 02-10-2018: > 21:30 uur (13-11°C, windkracht 3 Bft, 8/8 bewolking en droog).

In het plangebied en haar directe omgeving zijn 2 soorten vleermuizen aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*;
- Ruige dwergvleermuis - *Pipistrellus nathusii*.

In figuur 4 is de verspreiding van de vastgestelde soorten opgenomen.

Figuur 4. Verspreiding vleermuizen in en rondom plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee (© Google Maps).

Hieronder worden de afzonderlijke soorten besproken.

Gewone dwergvleermuis

Deze soort is tijdens alle bezoeken aangetroffen. De soort is in Nederland een overwegend gebouwbewonende soort waarvan kraamverblijven slechts bij uitzondering in bomen worden aangetroffen.

Nagenoeg alle waarnemingen hebben betrekking op foeragerende en op-route zijnde dieren langs de noord- en oostzijde van het plangebied. Langs de Sportlaan zijn slechts zeer sporadische waarneming verricht. Het maximale aantal individuen gedurende een ronde wordt geschat op 5 exemplaren. Met name de Nollenweg en de houtopstanden rondom de sportvelden wordt door deze soort gebruikt om te foerageren. Hier worden iets grotere aantallen gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Er zijn geen uitvliegende of zwermende dieren in de onderzochte gebouwen vastgesteld.

Tijdens de baltsronden is 1 mannetje baltsend langs de noordzijde waargenomen. De baltsvluchten van dit dier overschrijden soms de plangrenzen. Aan de hand van de baltsvlucht is bepaald dat de paarlocatie ten (noord)westen van het plangebied aanwezig is. Een nadere analyse naar de exacte paarlocatie is niet uitgevoerd. In de te slopen gebouwen zijn geen paarlocaties van deze soort vastgesteld.

Ruige dwergvleermuis

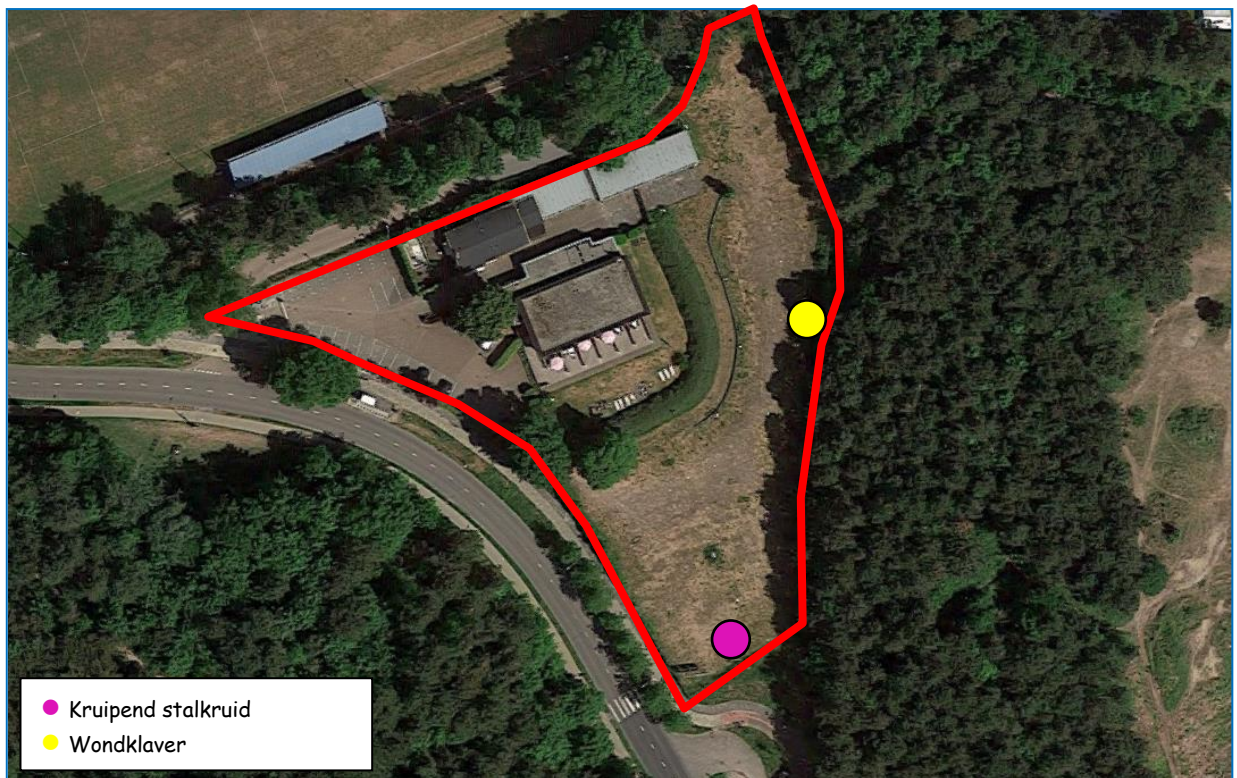
Tijdens de nachtronde van 28 op 29 juni 2018 zijn tot 3 individuen van de ruige dwergvleermuis waargenomen. De dieren zijn ruim na zonsondergang waargenomen en waren verspreid over de nacht kort foeragerend aanwezig. Aan de hand van de frequenties wordt aangenomen dat het minimaal 3 exemplaren betreft.

Een verblijfplaats in de te slopen gebouwen kan worden uitgesloten.

Tijdens de baltsperiode zijn geen baltsende dieren waargenomen.

2.2.6 Overige soorten

Naast de hierboven besproken soorten zijn er tijdens de daarop gerichte veldbezoeken ook andere belangwekkende soorten aangetroffen: kruipend stalkruid en wondklaver (zie figuur 5).

Figuur 5. Verspreiding indicatieve vaatplanten in het plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee (© Google Maps).

Van kruipend stalkruid werd 1 plant aangetroffen met een oppervlakte van ongeveer 1 m² aan de zuidzijde van het plangebied. Wondklaver groeit met 2 exemplaren op een helling tussen het aangrenzende *Pinus*-bos aan de oostzijde van het plangebied (zie figuur 6).

Figuur 6. Wondklaver incl. groeiplaats in het plangebied Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee (© Google Maps).

3. Wettelijke consequenties

3.1 Amfibieën

Uit het aanvullende onderzoek in het plangebied aan de Sportlaan 2-4 in Egmond aan Zee is de aanwezigheid van 1 soort amfibie aangetoond: bruine kikker.

Bruine kikkers zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wnb. In relatie tot deze wet vallen zij onder de algemene vrijstelling van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten is echter wel de algemene zorgplicht van de Wnb van toepassing. Hiertoe dient het plangebied voor aanvang van (sloop-)werkzaamheden te worden afgezocht naar mogelijke overwinteringsplaatsen van bruine kikker. Aanwezige dieren kunnen dan worden gevangen en verplaatst naar delen die niet worden verstoord.

3.2 Broedvogels

Algemeen

Alle vogelsoorten zijn conform de Wnb beschermd (Vogelrichtlijn). Nesten van aanwezige broedvogels zijn altijd beschermd. Daarom dienen de (sloop-)werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de broedseizoenen dat globaal loopt van 15 maart tot 15 juli. Daarbuiten zijn broedvogelnesten echter ook beschermd!

Huismus

Huismussen of nesten daarvan zijn niet aangetroffen tijdens het aanvullende onderzoek. Voor deze soort hoeft daarom geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

3.3 Dagvlinders

In het plangebied zijn in totaal 8 soorten dagvlinders vastgesteld. Het bruin blauwtje is niet beschermd maar wel opgenomen op de Rode lijst van bedreigde soorten (status 'gevoelig'). Voor deze soort zijn er geen wettelijke consequenties omdat zij niet beschermd is. Een deel van het plangebied zal na de bouw van het zorghotel ingericht gaan worden als ecologische verbindingzone tussen het Noord-Hollands Duinreservaat ten noorden en ten zuiden van Egmond aan Zee. Indien dit op ecologische grond gebeurt zal dat zeker bijdragen aan het behoud en de uitbreiding van de populatie bruin blauwtjes. Hiermee is dan voldaan aan de zorgplicht van de Wnb.

CONCLUSIE

De wettelijke consequenties ten aanzien van de Wet Natuurbescherming zijn de volgende:

- Voorafgaand aan de (sloop-)werkzaamheden dient het plangebied afgezocht te worden op overwinterende bruine kikkers. Eventueel aanwezige dieren dienen te worden verplaatst naar een deel dat buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden valt.
- De (sloop-)werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten het vogelbroedseizoen (15 maart t/m 15 juli).
- De groeiplaatsen van kruipend stalkruid en wondklaver dienen - voordat de uitvoering van werkzaamheden starten - gemarkeerd te worden zodat zij kunnen worden ontzien. Indien het onwenselijk is ze op de huidige locatie te handhaven, dienen zij tijdelijk in depot gezet te worden. Na uitvoering van de sloop- en bouwwerkzaamheden dienen zij dan op een abiotisch en ecologisch gelijkwaardige locatie geplant te worden.

3.4 Reptielen

In het plangebied zijn geen zandhagedissen vastgesteld. Reptielen vormen daarmee in het kader van de Wnb geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkelingen.

3.5 Vleermuizen

In het plangebied en haar directe omgeving zijn 2 soorten vleermuizen vastgesteld: gewone en ruige dwergvleermuis. Zij zijn beide beschermd middels artikel 3.5 van de Wnb en genieten daarmee een grote bescherming.

In de bestaande gebouwen zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De gebouwen kunnen daarom zonder ontheffing in het kader van de Wnb worden gesloopt. Het plangebied maakt wel onderdeel uit van een foerageergebied, maar deze wordt door de werkzaamheden niet aangetast. Na de bouw van het zorghotel zal door aanplant van bomen en struiken de foerageersituatie beter worden.

3.6 Overige soorten

In het kader van de zorgplicht van de Wnb dienen de groeiplaatsen van kruipend stalkruid en wondklaver voordat de sloop- en bouwwerkzaamheden uitgevoerd gaan worden gemarkeerd te worden. Daarmee kunnen zij worden ontzien. Mocht het onwenselijk zijn om de groeiplaatsen op de huidige locaties te handhaven, dan kunnen zij tijdelijk in een duidelijk gemarkeerd depot worden opgekuild totdat de herinrichting van het gehele terrein is afgerond. Dan dienen zij op een abiotisch en ecologisch gelijkwaardige locatie geplant te worden.

4. Literatuur

Schröder, R.J.H., 2017. Quicksan Sportlaan 2-4 Egmond aan Zee. Rapport 1704 - Ecologisch Adviesbureau Schröder, Winterswijk-Woold.

Van Dijk A.J. en A. Boele, 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Internet

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Ecologisch Adviesbureau
Schröder

Droppersweg 1

7108 BL Winterswijk-Woold

Tel: 06-10858730 of 0543-564336

E-mail : ecoadvies@planet.nl

Internet:

www.ecologischadviesbureauschroder.nl